

HØRINGSUDTALELSE

Den Fælles Fiskeripolitik – lokale aktionsgrupper.

Baggrund.

LAG Udvikling Nordvestsjælland er én af de 61 lokale aktionsgrupper, der står for den lokale forvaltning af akse 4 i EU Landdistriktprogrammet og Fiskeriudviklingsprogrammet i Danmark.

Inden for Fiskeriudviklingsprogrammet er der 5 lokale aktionsgrupper under fiskeriprogrammet, og 11 lokale aktionsgrupper, som både arbejder med udvikling af landdistrikter og fiskeriområder.

LAG Udvikling Nordvestsjælland blev godkendt som lokal aktionsgruppe under landdistriktsprogrammet i 2007 og som lokal aktionsgruppe under fiskeriudviklingsprogrammet i 2008.

LAG Udvikling Nordvestsjællands geografiske område er kommunerne Odsherred, Kalundborg, Holbæk og Sorø i den nordvestlige del af Sjælland. Det geografiske område er knapt 2.000 kvadratkilometer med en samlet kystlængde på knapt 300 kilometer langs med Storebælt, Kattegat og Isefjord i midten af Danmark. Den samlede befolkning i området er ca. 180.000.

LAG Udvikling Nordvestsjælland har besluttet, at de lokale fiskeriområder skal opretholdes med aktive havne, der er hjemsted for en udvikling, der styrker sammenhængskraften. Der skal også skabes nye jobmuligheder gennem produktudvikling og salg af fersk fisk til områdets restauranter, gæster og fastboende. Det vil ske i sammenhæng med den øvrige udvikling i fiskeriområderne.

Der henvises i øvrigt til LAG Udvikling Nordvestsjællands tidligere indsats under LEADER programmet i det medsendte engelsksprogede informationsmateriale og den nuværende indsats under Landdistriktprogrammet og Fiskeriudviklingsprogrammet i den medsendte, godkendte dansksprogede strategiplan for den nuværende programperiode.

Fiskeriet i Nordvestsjælland er hårdt ramt af begrænsningerne i torskefiskeriet, da torsk traditionelt har været den mest økonomisk betydningsfulde art. Ikke mindst den stadige reduktion af kvoterne har været medvirkende til, at beskæftigelsen i fiskeriområderne er gået stærkt tilbage.

Der findes imidlertid der er en række fiskearter, for hvilke der endnu ikke er kvoteret. Det vil være muligt at fiske en del af disse fisk, skrubber, ising, og strandkrabber. Og herigennem at skabe fornyet udvikling i kystområderne.

Revisionen af den fælles fiskeripolitik.

LAG Udvikling Nordvestsjælland har med henblik på den kommende revision af den fælles fiskeripolitik gennemført en evaluering af den hidtidige fiskeripolitik, og har som led heri vurderet betydningen af den lokale forvaltning af akse 4 i programmet.

Evalueringsrapporten, der vil indgå i LAG Udvikling Nordvestsjællands arbejde med revision af den nuværende strategiplan og udarbejdelse af en ny strategiplan i den efterfølgende programperiode, vedlægges som bilag til dette høringssvar.

Det formelle grundlag for indsatserne.

Til gennemførelse af de i den godkendte strategiplan målsatte indsatser modtager LAG Nordvestsjælland programmidler fra FødevarerErhverv. FødevarerErhverv administrerer midlerne, der er afsat i det operationelle program for udvikling af den danske fiskeri- og akvakultursektor 2007-2013.

De lokale aktionsgrupper er omfattet af Akse 4 i programmet.

Det lovgivningsmæssige grundlag for det operationelle program er forordningen om Den Europæiske Fiskerifond (EFF). Da denne forordning er gældende lovgivning er der udarbejdet et operationelt program for gennemførelse af dette program.

Fra dansk side er der udarbejdet "Lov om udvikling af fiskeri- og akvakultursektoren (fiskeriudviklingsloven), LOV nr. 1552 af 20/12/2006", med dertil hørende "Bekendtgørelse om tilskud til projekter til bæredygtig udvikling af fiskeriområder, BEK nr. 256 af 31/03/2009".

På baggrund af Bek. nr. 256 er der udarbejdet en vejledning til brug for ansøgning om støtte til projekter under akse 4.

LAG Nordvestsjællands indsatser.

I et forsøg på at iværksætte initiativer til udnyttelse af de konstaterede ressourcer har LAG Nordvestsjælland afholdt møder med fiskere og andre aktører i fiskeriområderne og på grundlag heraf udarbejdet en analyse af fiskerisektorens udviklingsmuligheder.

Analysen viste, at der blandt fiskerne, fiskehandlerne, og de lokale aftagere af fisk på institutioner, virksomheder o.l. var en stor interesse for etablering af en lokal forarbejdningsindustri.

Analysen viste også, at ingen af aktørerne – selv med støtte fra LAG Nordvestsjællands programmidler – havde økonomisk eller fysisk kapacitet til at løfte opgaven.

På grundlag heraf besluttede LAG Nordvestsjælland, at tage initiativ til et forberedende udviklingsarbejde med produktudvikling, markedsføring og distribution af lokalt fanget fisk til lokal konsum. Udviklingsarbejdet blev planlagt gennemført i et samarbejde med LAG Slagelse og Småøernes Aktionsgruppe.

Udviklingsarbejdet afventer endnu den endelige godkendelse i FødevarerErhverv.

Begrænsninger for LAG Nordvestsjællands arbejde.

Det første udkast til et program – der fremstår på en uoverskuelig måde - er dateret 23. marts 2007. Udkastet følges op med en engelsksproget udgave i december 2007. Først i april 2009 foreligger der en endelig og godkendt dansksproget udgave af det danske operationelle program for den europæiske Fiskerifond.

De lokale aktionsgrupper i Danmark har i dag ikke mulighed for at søge støtte fra akse 1-3. Det indebærer, at aktionsgrupperne er udelukket fra at søge støtte til op til 100 %, som fiskerifonden åbner mulighed for. Det er en absolut nødvendig forudsætning, hvis den planlagte udvikling af de nævnte alternative metoder til udnyttelse af de akvatiske ressourcer skal kunne gennemføres

Tildelingen af programmidler været beskeden i programmets første to år for i det tredje helt at udeblive. Det forlyder dog nu, at tildelingen af programmidler vil blive genoptaget fra og med programmets fjerde år.

Til det slutter sig, at FødevarerErhverv som dansk statsmyndighed er med til at skabe følgende praktiske problemer, som på flere måder er med til at bremse aktionsgruppernes arbejde.

- et vanskeligt forståeligt og mangelfuldt vejlednings- og ansøgningsmateriale.
- en langsom og usædvanlig detaljeret legalitetskontrol i forbindelse godkendte tilskud og projekter.
- en begrænset forståelse for den virkelighed, hvorunder de lokale aktionsgrupper arbejder.

Alle de nævnte forhold vanskeliggør de lokale aktionsgruppers arbejde betydeligt og er med til at minimere aktionsgruppernes resultater, hvad angår udvikling og sammenhængskraft.

Behov for lokale aktionsgrupper.

LAG Udvikling Nordvestsjælland har som nævnt gennemført en analyse af Den Fælles Fiskeripolitikks fiskeridel. Analysen viser, at fiskeripolitikken i årene 2002 til 2009 har været katastrofal for det danske fiskeri, herunder også fiskeriet i LAG Udvikling Nordvestsjællands område.

Det skyldes ikke mindst den biologiske rådgivning for fiskeriet fra organisationen ICES og den fastsatte målsætning for fiskeriet.

LAG Udvikling Nordvestsjælland er af den opfattelse, at der er behov for et styrket lokalt engagement i forvaltningen af fiskeripolitikken.

Selvom Kommissionen har etableret STECF (Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries), ACFA (Advisory Committee on Fisheries and Aquaculture) og RAC (Regional Advisory Councils) har det ikke haft nogen afgørende indflydelse på EU's fiskeripolitik. Det er den biologiske rådgivning gennem ICES (International Council for the Exploration of Sea), der har sat kursen på politikken.

I Danmark er der i øjeblikket 5 lokale aktionsgrupper under fiskeriprogrammet, og 11 lokale aktionsgrupper som både arbejder med udvikling af landdistrikter og fiskeriområder, i alt 16 aktionsgrupper.

Hver lokale aktionsgruppe har en bestyrelse og et antal medlemmer. For de 16 grupper er der ca. 200 aktive bestyrelsesmedlemmer. Hertil kommer ordinære medlemmer, anslået til mellem 100 og 200 for hver forening, anslået til mellem 2.000 og 3000 personer.

Dette viser, at der er en betydelig interesse for den lokale forvaltning af programmet på landsplan.

Sammenligner man aktiviteterne med støtten til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), der blev udmøntet gennem de såkaldte Leader+ programmer, ses det at aktiviteterne har været meget større end på fiskeriområdet.

Af Leader+'s hjemmeside fremgår det, at "det blev til 579 projekter, hvoraf de 40 var samarbejdsprojekter mellem to eller flere LAGs i ind- og udland. 307 projekter er afsluttet mens resten forventes afsluttet senere", og at den særlige LEADER metode vil leve videre i det nye Landdistriktsprogram 2007 – 2013.

Dette fremgår af at EU's Ministerråd vedtog allerede i 2005, at medlemsstaterne i Landdistriktsprogrammet efter 2006 skal anvende LEADER metoden i et eller andet omfang (minimum 5% endte det med), hvis de vil have del i EU midler til udvikling af landdistrikter.

LAG Udvikling Nordvestsjælland vil pege på, at der er en disharmoni i den fastsatte politik i EU mellem landdistriktspolitikken og fiskeripolitikken. Landdistriktspolitikken tager sit udgangspunkt i borgerne og de skal:

- styrke landbrugets og skovbrugets produktivitet,
- sikre en passende levestandard til producenterne,
- sikre leverancer af produkter, som efterspørges,
- stabilisere priserne på produkterne,

Det er ikke tilfældet med fiskeripolitikken.

Fiskeripolitikken skal i dag:

- regulere udnyttelsen af alle eksisterende bestande,
- sikre et fiskeri på miljømæssige og bæredygtige betingelser,

Disharmonien skyldes naturligvis, at fiskeriet i modsætning til landbruget og skovbruget stadigvæk betragtes som en jagt på linje med jagt efter skovens dyr. Denne tankegang bør ændres således, at "havet skal dyrkes" ligesom markerne, for at give det størst mulige udbytte af de ønskede arter.

LAG Udvikling Nordvestsjælland ser gerne etablering af en fiskeripolitik, som bygger på de samme forudsætninger, som er gældende for landdistriktspolitikken.

Det kan ske på følgende måde, ved at:

- styrke fiskeriets produktivitet af arter som forbrugerne efterspørger,
- sikre fiskeriets aktører en passende levestandard.
- sikre stabile leverancer af fisk, som efterspørges,
- sikre stabile priser på fisk, som efterspørges.

I Danmark har der ikke været en stærk politisk vilje til fremme af det lokale engagement til gavn for fiskeriets udvikling. I Det Operationelle Program for udvikling af den danske fiskeri- og akvakultursektor oplyser man om akse 4 at: "Aktiviteterne skal således bidrage til at undgå affolkning og sikre tilstedeværelsen af et attraktivt og mangfoldigt erhvervsliv omkring havnen med alternativer til fiskeri, samtidig med at fiskeriet forbliver et attraktivt erhverv for de unge og en integreret del af lokalsamfundet".

LAG Udvikling Nordvestsjælland finder det overraskende, at den danske regering ikke aktivt har villet udmønte de smukke ord, der er indskrevet i det operationelle program om aktiv handling ved at stille de fornødne finansielle midler til rådighed for arbejdet.

LAG Udvikling Nordvestsjælland finder, at EU Kommissionens initiativ med at oprette lokale aktionsgrupper er et meget positivt element i EU's fiskeripolitik. Herigennem kan der skabes et større element af demokrati i EU Kommissionens arbejde, et element der i mange sammenhænge har været stærkt efterspurgt.

LAG Udvikling Nordvestsjælland finder det også overraskende, at den danske regering ikke holder kontrol med, at den organisation, der skal administrere EU's fiskeripolitik, FødevarerErhverv, arbejder aktivt for at fremme arbejdet i de lokale aktionsgrupper.

Det er LAG Udvikling Nordvestsjællands opfattelse, at FødevarerErhverv – bevidst eller ubevidst – er med til at svække dette arbejde.

Den danske regering har gennem inddragelse af finansiel støtte til LAG-grupperne og gennem manglende kontrol med FødevarerErhverv vanskeliggjort arbejdet i de lokale aktionsgrupper og herigennem modarbejdet den demokratiske udvikling, som metoden kan være med til at udvikle.

Det er i direkte modstrid med, hvad højtstående EU embedsmænd har udtrykt med hensyn til de lokale aktionsgruppers betydning og kommende virke som led ikke alene i Landdistriktprogrammet og Fiskeriudviklingsprogrammet, men også i andre programområder.

Godkendt på bestyrelsesmøde den 16. december 2009.

På LAG Udvikling Nordvestsjællands vegne

Henning Fougt
Bestyrelsesformand

